

עפ"ת 57268/05/15 - מדינת ישראל נגד פ' א' ח'

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 57268-05-15 מדינת ישראל נ' א' ח' (עציר)
תיק חיצוני: 751/2014

בפני	כבוד השופט אמיר טובי
המערער	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	פ' א' ח' (עציר)

פסק דין

1. בפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו (כב' השופט י' בכר) שניתן ביום 21.4.2015. הערעור הוגש מטעם המדינה ומופנה כנגד קולת העונש.

ההליכים בבית משפט קמא

2. כנגד המשיב הוגש כתב אישום במסגרת פל"א 256-02-14 בגין נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 ונהיגה ללא תעודת ביטוח בת תוקף, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970.

ביום 5.2.2015 הורשע המשיב על סמך הודייתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

3. בטרם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש, הופנה המשיב לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר בעניינו. בתסקיר מיום 2.7.2014 נסקרו נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המשיב. צוין בין היתר כי בהיותו בשירות קבע בצה"ל הוא נפצע ברגלו עקב טעות אנוש במהלך אימונים וכיום הוא מוכר ע"י משרד הביטחון כנכה צה"ל בשיעור 50%. בהתייחס לעבירה נשוא הדיון, הודה המשיב באופן מילולי תוך שציין כי נהג בזמן פסילה עם תחילת ריצוי עונש עבודות השירות שהוטל עליו ונעצר על ידי המשטרה. שירות המבחן הוסיף כי ההתרשמות היא מאדם המצהיר על שאיפות לנהל אורח חיים נורמטיבי אך מתקשה לגלות תובנה לפער הבא לידי ביטוי בהתנהלותו העומדת בסתירה לשאיפותיו. יחד עם זאת, הואיל וסנקציה עונשית קודמת לא היוותה גורם מרתיע ומכיוון שהמשיב לא היה בהליך טיפולי בנוגע לדפוס התנהגות עוברי חוק ומכשילים, המליץ שירות המבחן, במידה ובית המשפט יראה לאמץ את האפיק השיקומי, להטיל על המשיב צו מבחן למשך 18 חודשים במהלכם ישולב בהליך טיפולי. בצד זאת,

עמוד 1

הומלץ גם על ענישה מותנית משמעותית, תקופת פסילה נוספת במצטבר ומאסר שירוצה בעבודות שירות.

4. בעקבות הדיון שהתקיים בבית משפט קמא ביום 6.7.2014 במהלכו התחוויר כי תלוי ועומד כנגד המשיב מאסר מותנה, בקש בית המשפט תסקיר משלים שיתייחס לעניין המאסר על תנאי.

בתסקיר המשלים מיום 1.10.2014 המליץ שירת המבחן להאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד המשיב וכן להטיל עליו צו מבחן למשך 18 חודשים וצו של"צ בהיקף של 350 שעות.

גזר דינו של בית משפט קמא

5. בגזר דינו עמד בית משפט קמא על עברו הפלילי של המשיב. ביום 9.7.2013 נפסל המשיב מנהיגה בעקבות הרשעתו בעבירה של גרם מוות ברשלנות. בגין אותה הרשעה נגזרו עליו בין היתר שלושה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה ושמונה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור העבירה של גרימת מוות ברשלנות או נהיגה בזמן פסילה. חרף זאת הרשה לעצמו המשיב לקחת את החוק לידיים ולנהוג בזמן פסילה. בנוסף התייחס בית משפט קמא לעברו העשיר של המשיב הכולל עשרות הרשעות תעבורתיות אחרות. נאמר כי הרשעותיו של המשיב משתרעות גם על תחומים פליליים נוספים כגון תקיפת בת זוג, איומים, סחיטה באיומים, שימוש בלתי חוקי בנשק ועוד.

בית משפט קמא התייחס גם לנסיבותיו האישיות של המשיב ולתסקירים שהוגשו בעניינו כמו גם לצער ולחרטה שהביע. בסיכומו של דבר גזר בית המשפט על המשיב קנס בסך 3,500 ₪, פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים שתצטבר לכל פסילה אחרת, האריך את המאסר המותנה בשנתיים נוספות וחייב המשיב לחתום על התחייבות כספית בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע.

טענות הצדדים בערעור

6. לטענת המערערת, שגה בית משפט קמא משלא גזר על המשיב עונש מאסר בפועל בגין העבירות בהן הורשע. עוד נאמר כי טעה בית המשפט משנמנע מהפעלת המאסר המותנה בן 8 חודשים שהוטל על המשיב רק חצי שנה קודם לכן. נטען כי העונש שנגזר על המשיב אינו תואם את חומרת העבירה בה הורשע ואת הסיכון הממשי הטמון בה. הדברים מקבלים משנה תוקף בהינתן העובדה כי הפסילה נגזרה על המשיב בעקבות הרשעתו בעבירה של גרם מוות ברשלנות. עוד הוסיפה המערערת כי על אף שבית משפט קמא ציין לחומרה את עברו הפלילי של המשיב, הרי שלא נתן את המשקל הראוי לכך שעה שהטיל עליו עונש מקל.

7. המערערת ציינה עוד כי בתסקיר הראשון שהוגש מטעם שירות המבחן הומלץ על הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות. רק משהופנתה תשומת לבו של שירות המבחן לכך שתלוי ועומד כנגד המשיב מאסר מותנה, הומלץ על הארכת תקופת התנאי והעמדת המשיב בצו מבחן כמו גם הטלת של"צ בהיקף של 350 שעות. בסופו של דבר נמנע בית משפט קמא מהטלת צו מבחן ואף לא צו לעבודות של"צ, כפי שהמליץ שירות המבחן.

8. המשיב מצדו הפנה להלכה הנהוגה לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים ויוצאי דופן שהמקרה דכאן אינו נמנה עליהם. נטען כי בית משפט קמא לא סטה ממדיניות הענישה הנוהגת אלא לכל היותר נהג עם המשיב לקולא.

הסנגור ציין את נסיבותיו האישיות המיוחדות של המשיב כפי שפורטו בהרחבה בתסקיר שירות המבחן והוסיף כי העבירה בוצעה ללא כל עבירות נלוות. בשולי טיעונו הפנה ב"כ המשיב לפסיקה שהקלה עם נאשמים במקרים דומים.

דין והכרעה

9. אין צורך להכביר מלים לגבי חומרת העבירה בה הורשע המשיב. בית המשפט העליון עמד במספר רב של הזדמנויות על חומרתה של עבירת הנהיגה בזמן פסילה, המבטאת זלזול בסדרי שלטון ומשפט וטומנת בחובה סיכון לביטחונם של ציבור הנוסעים ברכב והלכי הרגל כאחד. ברע"פ 665/11 אבו **עאמר נ' מדינת ישראל** (24.1.2011) נאמר:

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רשיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת; ראו למשל סעיפים 7 ו-12 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975, ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור".

ואילו בע"פ 6115/06 **מדינת ישראל נ' אבו לבן** (8.5.2007) נקבע:

נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב (רע"פ 410/04 מזרחי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 7.3.04; רע"פ 7019/04 אופיר נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 12.8.04; רע"פ 9399/04 קרקי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 30.1.05; רע"פ 3878/05 בנגוזי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 26.5.05; רע"פ 7523/06 מואסי נ' מדינת ישראל, לא פורסם, מיום 25.9.06). על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי "מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רשיון לפי פקודה זו ... דינו - מאסר שלוש שנים".

אף על החמרת הענישה המתחייבת מחומרתה של העבירה בה עסקין עמד בית המשפט לא אחת.
ברע"פ 3878/05 בנגוזי נ' מדינת ישראל (26.5.2005) נאמר:

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רשיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רשיונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רשיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של בני הציבור".

10. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ושקלתי את מכלול הנסיבות הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להתקבל. נכון הוא שערכאת הערעור תטה שלא להתערב בענישה הנגזרת על ידי הערכאה הדיונית והיא תעשה כן רק מקום שבו העונש שהוטל חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה או שנפלה טעות חמורה בפסק הדין. אלא שבענייננו, אני סבור כי הענישה שהוטלה על המשיב מקלה במידה קיצונית, החורגת מן הענישה המקובלת במקרים דומים ואינה יכולה לעמוד. (ראו לדוגמא: עפ"ת (ת"א) 2196-07-14 סלמה נ' מדינת ישראל (10.7.2014); עפ"ת (י-ם) 15028-04-14 עסילה נ' מדינת ישראל (9.4.2014)).

11. המשיב בעניינו נפסל מלהחזיק רישיון נהיגה בעקבות הרשעתו בעבירה של גרם מוות ברשלנות, עבירה חמורה לכל הדעות. גזר הדין באותו עניין ניתן ביום 9.7.2013 במעמד המשיב. והנה בחלוף כשבעה חודשים ובעוד המשיב מרצה את עונש עבודות השירות שנגזר עליו בתיק הנ"ל, הוא הרהיב עוז ליטול את ההגה לידי לאחור שנפסל מנהיגה רק חודשים ספורים קודם לכן. מעשיו אלה מעידים על זלזול בוטה ברשויות החוק ואדישות אם לא מעבר לכך, לסיכון הנשקף הימנו לציבור המשתמשים בדרך.

12. זאת ועוד, שירות המבחן על אף המלצתו הסופית, ציין בתסקירו מיום 2.7.2014 כי המשיב מתקשה לגלות תובנה לפער בין שאיפתו לנהל אורח חיים נורמטיבי לבין התנהלותו וכי לאורך השנים הוא התקשה בקבלת סמכות ומרות ונמנע מהתבוננות בעולמו הפנימי. יתר על כן, נאמר כי המשיב ציין בפני קצינת המבחן כי האמין שיוכל להמשיך לנהוג מבלי שיעצר על ידי המשטרה כשהוא מונע מתפיסת רווח והפסד האופיינית לדרך חשיבה עוברת חוק. בנסיבות, ברי לדעתי כי במידה ולא יוטל על המשיב עונש מרתיע שיעמיד אותו על חומרת מעשיו, יהיה זה רק עניין של זמן עד שייטול חזרה לידי את ההגה, חרף האיסור והסיכון הנגרם על ידי כך לביטחונם של הציבור.

13. בנוסף, עברו התעבורתי העשיר של המשיב לא הצדיק את ההתחשבות המופלגת שנהג בו בית משפט קמא. מדובר במי שצבר לחובתו לא פחות מ- 38 הרשעות ובכללן בעבירות חמורות של נהיגה באור אדום, אי ציות לתמרור, נהיגה במהירות מופרזת ועוד כהנה. מעין בגיליון הרשעותיו בתחום התעבורה בולטות לעין הרשעותיו בעבירה של שימוש בטלפון בזמן שהרכב נע. המשיב הורשע פעם אחר פעם

אחר פעם בלא פחות מתשע עבירה של שימוש בטלפון בזמן נהיגה מבלי שהיה בקנסות שהוטלו עליו כדי להרתיעו. הדבר בולט לא רק בשל היקף הפעמים בהן בוצעה אותה עבירה אל בעיקר בשל כך שמדובר בעבירת תנועה שאינה נעשית בהיסח הדעת או כזו הנובעת מחוסר תשומת לב לנעשה בכביש אלא במעשה הנעשה במודע ותוך ידיעה כי הוא מנוגד לדין. לטעמי, יש בכך כדי להצביע על אופיו של המשיב המזלזל באופן גס ובוטה בהוראות החוק ורשויות האכיפה. אם לא די בכך, הרי שלחובת המשיב אף עבר בתחום הפלילי ובכלל זאת בעבירות של תקיפת בת זוג, איומים, וסמים בגינם ריצה עונשי מאסר בפועל.

14. לדעתי ההתחשבות בנסיבותיו של המשיב כמו גם בהודייתו שהביא לחסכון בזמן שיפוטי יקר יבואו לידי ביטוי בחפיפת העונש המותנה התלוי ועומד מעליו לעונש בגין התיק נשוא ענייננו.

15. לפיכך, אני מקבל את הערעור ומורה על ביטול הארכת העונש המותנה כפי שנקבעה על ידי בית משפט קמא.

תחת זאת אני גוזר על המשיב ארבעה חודשי מאסר בפועל בגין תיק זה. בנוסף, אני מורה על הפעלת המאסר המותנה של 8 חודשים שהוטל על המשיב בתיק ת"ד 699-04-09 על ידי בית משפט השלום לתעבורה בעכו, באופן חופף כך שבסך הכל ירצה המשיב 8 חודשי מאסר בפועל.

רכיבי הפסילה והקנס שנגזרו על המשיב על ידי בית משפט קמא יעמדו בעינם.

16. המשיב יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 11.10.2015 בבית מעצר הקישון כשבדיו תעודה מזהה.

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים בדואר רשום + אישור מסירה.

ניתן היום, ח' תשרי תשע"ו, 21 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.